

نماز در اتاق ژنرال

دوره‌ی خلبانی من در آمریکا تمام شده بود و بهترین نمرات را در امتحانات پروازی به دست آورده بودم ولی به خاطر گزارش‌هایی که در پرونده‌ام وجود داشت، گواهی‌نامه‌ی خلبانی برایم صادر نمی‌شد. سرانجام روزی به دفتر رئیس دانشگاه، که یک ژنرال آمریکایی بود، احضار شدم. به اتاقش رفتم و احترام گذاشتم. او از من خواست که بنشینم. پرونده‌ام در مقابل او روی میز بود. ژنرال آخرین فردی بود که باید نسبت به قبول و یا رد شدنم در خلبانی نظر می‌داد. او پرسش‌هایی کرد که من پاسخ دادم. از سؤال‌های ژنرال برمی‌آمد که نظر خوبی نسبت به من ندارد.

ناگهان در اتاق به صدا درآمد و منشی ژنرال وارد شد و پس از احترام از او خواست تا برای کار مهمی از اتاق خارج شود. با رفتن ژنرال من مدتی در اتاق تنها ماندم، به ساعت نگاه کردم؛ وقت نماز ظهر بود. با خود گفتم ای کاش در این جا نبودم و می‌توانستم نمازم را در اول وقت بخوانم. انتظارم برای آمدن ژنرال طولانی شد. اندیشیدم که هیچ کاری مهم‌تر از نماز نیست. با خود گفتم خوب است نمازم را همین جا بخوانم. تا پیش از آمدن ژنرال خواندن نمازم تمام شده باشد. به گوشه‌ای از اتاق ژنرال رفتم و روزنامه‌ای را که در آنجا بود برداشتم و روی زمین پهن کردم. مُهرم را از جیبم درآوردم و مشغول خواندن نماز شدم. در حال خواندن نماز بودم که ژنرال وارد اتاق شد. با خود گفتم: چه کنم؟ نمازم را ادامه دهم و یا آن را قطع کنم؟ تصمیم گرفتم نماز را ادامه دهم، چون هر چه خدا بخواهد همان خواهد شد.

نماز را تمام کردم و در حالی که بر روی صندلی می‌نشستم از ژنرال به خاطر این که معطل شده بود، عذرخواهی کردم. ژنرال، پس از چند لحظه سکوت، از من پرسید: چه می‌کردی؟!

گفتم: عبادت می‌کردم.

گفت: بیش‌تر توضیح بده.

گفتم: دین اسلام به ما مسلمانان دستور می‌دهد که در ساعت‌های خاصی از شبانه‌روز، با خداوند مناجات کنیم و نام این عبادت نماز است. زمان آن عبادت فرا رسیده بود. من از نبودن شما در اتاق استفاده کردم و نمازم را خواندم.

* قسمتی از آیه ۴۰ سوره‌ی ابراهیم به خط آقای خسروشیرچی که در سال ۱۳۷۸ نگارش شده است.

ژنرال نگاه عمیقی به من کرد و گفت: پس این گزارش‌هایی که در پرونده‌ات نوشته‌اند به خاطر همین کارهایت بوده است!

گفتم: شاید!

نمی‌دانم خداوند به خاطر این نماز چه اثری در دل او گذاشت که قلم خودنویسش را برداشت و گواهی‌نامه‌ی خلبانی مرا امضا کرد. آن روز به اولین جای خلوتی که رسیدم به پاس این نعمت بزرگی که خداوند به من داده بود، دو رکعت نماز شکر خواندم.

***

خاطره‌ای که خواندید از سرلشگر شهید خلبان عباس بابایی، یکی از شجاع‌ترین خلبانان نیروی هوایی بود. او دوره‌ی خلبانی را پیش از پیروزی انقلاب اسلامی در آمریکا به پایان رساند. شهید بابایی در سال‌های دفاع مقدس، از خود شجاعت‌های بسیاری نشان داد و با هواپیمای جنگی خود بسیاری از هواپیماهای دشمن را سرنگون کرد. این رزمنده‌ی دلیر سرانجام در روز عید قربان سال ۱۳۶۶ به شهادت رسید و از خود حماسه‌ای جاوید باقی گذاشت.*

پیام قرآنی

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

از میان مؤمنان مردانی هستند که به آنچه با خدا عهد بستند صادقانه وفا کردند

فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ مَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

احزاب - ۲۳

برخی از آنان به شهادت رسیدند و برخی از آن‌ها در انتظارند و هرگز عقیده‌ی خود را تغییر ندادند.

* برای آشنایی بیشتر با خاطره‌های زیبای این خلبان شجاع و سردار بزرگ اسلام، کتاب «پرواز تا بی‌نهایت» را بخوانید.

أنس باقرآن در خانه

الف- آیات ۱۲ تا ۲۸ سوره ی لقمان را برای اعضای خانواده ی خود با دقت بخوانید.

ب- آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- وَ لَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ

۲- أَنْ اشْكُرَ لِلَّهِ

۳- وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ

۴- وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ

۵- يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ

۶- إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

۷- أَنْ اشْكُرْ لِي وَ لِوَالِدَيْكَ

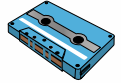

۸- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ

آیات ۲۰ تا ۲۸ سوره ی لقمان را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط از روی قرآن، همراه نوار بخوانید.

أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

بخوانید مرا تا اجابت کنم شما را

غافر - ۶۰

کار در کلاس

۱- جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید و معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

بلکه دانا بینا بی‌نیاز شنوا بیش‌تر نمی‌دانند

رَدیف	کلمه	معنا
۷	لَا يَعْلَمُونَ	
۸	مَا	آن‌چه
۹	غَنِيٌّ	
۱۰	حَمِيدٌ	ستوده
۱۱	سَمِيعٌ	
۱۲	بَصِيرٌ	

رَدیف	کلمه	معنا
۱	أُمُورٌ	کارها
۲	عَلِيمٌ	
۳	ذَاتٌ	درون
۴	صُدُورٌ	سینه‌ها
۵	بَلٌّ	
۶	أَكْثَرٌ	

۲- ترکیب‌های زیر را به کمک هم‌گروه خود معنا کنید.

رَدیف	ترکیب	معنا
۶	مَا فِي السَّمَاوَاتِ	
۷	هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ	
۸	سَمِيعٌ بَصِيرٌ	
۹	السَّمِيعُ الْعَلِيمُ	
۱۰	حَكِيمٌ عَلِيمٌ	

رَدیف	ترکیب	معنا
۱	عَاقِبَةُ الْأُمُورِ	
۲	ذَاتِ الصُّدُورِ	
۳	أَكْثَرَ النَّاسِ	
۴	الَّذِينَ يَعْلَمُونَ	
۵	وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ	

۳- ترجمه‌ی صحیح هر عبارت را علامت بنیزد.

۱- و او به هر چیزی داناست.

الف - وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ب - وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۲- قطعاً او حکیم داناست.

الف - إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ب - إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

۳- خدا شنوای داناست.

الف - وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ب - وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا

۴- بلکه بیش تر آن‌ها نمی دانند.

الف - وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ب - بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۵- و برای خداست عاقبت کارها.

الف - وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ب - وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

۴- جدول زیر را مانند نمونه کامل کنید.

معنا	جمع	معنا	مفرد
دل‌ها	قُلُوبٌ	دل	قَلْبٌ
			صَدْرٌ
			أَمْرٌ
			بَيْتٌ
			ذَنْبٌ

راز سر انگشتان

آزمایش

- ۱- سر انگشت خود را روی استامپ بگذارید و سپس روی کاغذ فشار دهید. از چند نفر از دوستان خود نیز بخواهید تا این کار را انجام دهند.
- ۲- با استفاده از ذره بین، اثر انگشت های یکدیگر را با هم مقایسه کنید.
- ۳- آیا تفاوتی بین اثر انگشت ها مشاهده می کنید؟

***

بر روی کره ی زمین بیش از شش میلیارد نفر انسان زندگی می کنند، ولی خطوط سر انگشتان هیچ کدام از آنها شبیه به هم نیست، حتی دوقلوها! شاید برای شما جالب باشد که بدانید چهارده قرن پیش، قرآن از این راز دقیق آفرینش خبر داده است. روزی شخصی از پیامبر اکرم (ص) پرسید: خداوند چگونه ما را در روز قیامت زنده خواهد کرد؟ خداوند در پاسخ آن شخص، سوره ی قیامت را بر پیامبر نازل کرد. در یکی از آیات این سوره چنین می خوانیم:

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ لَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ
بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ

قیامت - * ۳ و ۴

آیا انسان می‌پندارد که ما هرگز استخوان‌های او را جمع نخواهیم کرد؟!
ما حتی قادریم که سر انگشتان او را هم درست کنیم.

یعنی روز قیامت که خداوند مردگان را زنده می‌کند، نه تنها آفرینش مجدد انسان‌ها برایش آسان است، بلکه ویژگی‌های مخصوص هر شخص را نیز بازسازی می‌کند. قرآن از میان همه‌ی این ویژگی‌ها، به خطوط سر انگشتان اشاره کرده است که پیچیدگی و ظرافت آن‌ها بسیار زیاد است. بدین‌گونه، قرآن از موضوعی خبر داده که برای مردم آن زمان کاملاً نامشخص بوده است. حدود ۱۵۰ سال است که دانشمندان به این راز پی برده‌اند و پلیس به این وسیله تبهکارانی را که اثر انگشتشان در محل وقوع جرم باقی مانده است پیدا می‌کند؛ زیرا این روش یکی از مطمئن‌ترین راه‌ها برای شناسایی مجرمان است.

* تلاوت آیات ۳ و ۴ سوره‌ی قیامت را با صدای استاد عبدالباسط از نوار آموزشی گوش کنید.

أنس باقرآن در خانه

الف- آیات ۲۰ تا آخر سوره ی لقمان را برای اعضای خانواده ی خود با دقت بخوانید.

ب- آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- وَ إِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

۲- إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۳- قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

۴- بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

۵- لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

۶- إِنَّ اللَّهَ هُوَ * الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

۷- إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

۸- إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

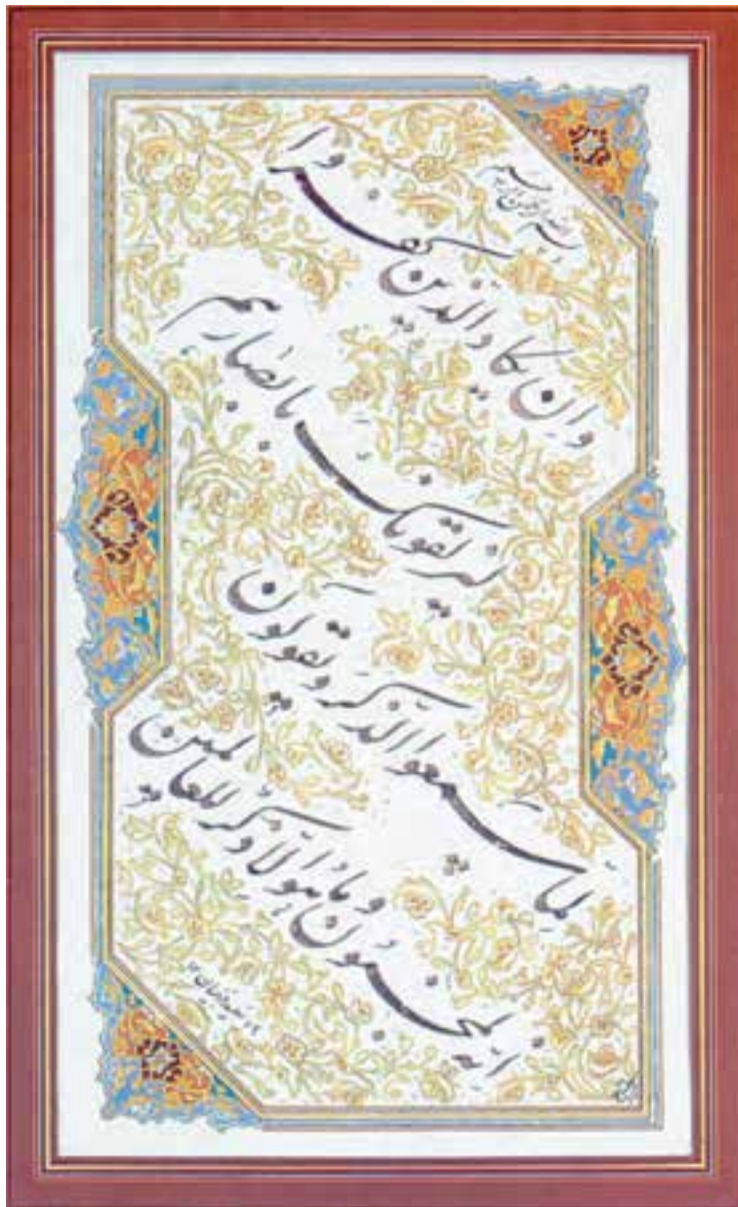
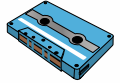

* در این عبارت می توان ضمیر «هُوَ» را معنا نکرد.

درس دوازدهم

آیات ۲۹ تا آخر سوره‌ی لقمان را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط از روی قرآن، همراه نوار بخوانید.

کار در کلاس

۱- جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید و معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

بزرگ دریا آموزش پاداش عمل می کنید آگاه

معنا	کلمه	ردیف
بلندمرتبه	عَلِيّ	۷
	كَبِير	۸
کشتی	فُلْكَ	۹
	بَحْر	۱۰
	أَجْر	۱۱
	مَغْفِرَة	۱۲

معنا	کلمه	ردیف
آیا	أَ	۱
ندیدی، نمی بینی	لَمْ تَرَ	۲
که، این که، قطعاً	أَنَّ	۳
داخل می کند	يُولِجُ	۴
...، انجام می دهید	تَعْمَلُونَ	۵
	حَبِير	۶

۲- ترکیب های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	ردیف
	هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ	۶
	تَجْرَى فِي الْبَحْرِ	۷
	بِنِعْمَةِ اللَّهِ	۸
	وَعَدَ اللَّهُ	۹
	أَجْرُ الْآخِرَةِ	۱۰

معنا	ترکیب	ردیف
	أَلَمْ تَرَ	۱
	أَنَّ اللَّهَ	۲
	يُولِجُ اللَّيْلَ	۳
	فِي النَّهَارِ	۴
	بِمَا تَعْمَلُونَ (بِ + ما)	۵

۳- هر یک از عبارات فارسی، ترجمه‌ی کدام عبارت قرآنی است؟

۱- برای آن‌ها، پاداششان نزد پروردگارشان است.

□ الف - لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ □ ب - فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

۲- خدا به آن‌چه عمل می‌کنید، بیناست.

□ الف - وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ □ ب - وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۳- و آمرزشی از پروردگارشان

□ الف - وَ مَغْفِرَةٌ مِّنْ رَبِّهِمْ □ ب - وَ مَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ

۴- قطعاً خدا بسیار آمرزنده و مهربان است.

□ الف - وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا □ ب - إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

۵- برای آن‌ها آمرزش و پاداش بزرگی است.

□ الف - لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ مَغْفِرَةٌ □ ب - لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۴- جدول زیر را مانند نمونه کامل کنید.

مفرد	معنا	جمع	معنا
شَهِيد	گواه	شُهَدَاء	گواهان
عَلِيم			
فَقِير			
شَرِيك			
ضَعِيف			

طوفانی در دریا، طوفانی در دل

مسلمانان مکه را فتح کردند و پیامبر اکرم (ص) همه‌ی مردم این شهر، به جز چند نفر را، مورد بخشش قرار داد. عکرمه یکی از آن چند نفر بود. زیرا دین خدا و پیامبر را مسخره کرده و مسلمانان را بسیار آزار داده بود. از این رو پس از فتح مکه، از این شهر فرار کرد و راه کوه و بیابان در پیش گرفت. او از ترس جاننش شب‌ها راه می‌رفت و روزها پنهان می‌شد و همواره در فکر این بود که چگونه می‌تواند از دست مسلمانان جان سالم به در برد.

روزی به کنار دریا رسید. سوار بر کشتی شد و با خود گفت: بالاخره نجات پیدا کردم. چون کشتی به وسط دریا رسید شب شده بود و تاریکی همه‌جا را فرا گرفته بود. ابر و باد و دریا به هم پیچیدند. ستارگان ناپدید شدند و رعد و برقی ترسناک در گرفت. کشتی در دل موج‌ها از این سو به آن سو می‌رفت، مسافران از ترس فریاد می‌زدند و کمک می‌طلبیدند. سرانجام یکی از آنان گفت: «ای مردم! بیاید در این دل شب، بت‌ها را رها کنیم و دست به دامان لطف «خدا» بزنیم که از آن خدایان ساختگی و بت‌ها کاری ساخته نیست.»

هم‌زمان با طوفان دریا، در قلب عکرمه نیز آشوب و طوفانی به پا شد. او هم از گذشته‌ی خویش نادم و پشیمان گشت. در این حال گفت: خدایا! من با تو عهد و پیمان می‌بندم که اگر مرا از این طوفان نجات دهی، به سراغ محمد بروم و به آیین او ایمان آورم، چرا که او بسیار مهربان و کریم است.

سرانجام آن شب خدا به سرنشینان کشتی رحم کرد و عکرمه نیز نجات یافت.

خدمت پیامبر اسلام آمد، اظهار پشیمانی کرد و مسلمان شد. پیامبر نیز با مهربانی او را پذیرفت و از گناهانش درگذشت. در این هنگام این آیه نازل شد:

پیام قرآنی

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَاجٌ كَالظُّلُلِ
دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

لقمان - ۳۲

و چون (دریا طوفانی شود و) موج‌های بلند همچون ابرها، آن‌ها (مردم) را فراگیرد، در آن حال خدا را با اخلاص می‌خوانند و دعا می‌کنند.

عکرمه بعدها در صف لشکریان اسلام قرار گرفت و در یکی از جنگ‌ها به شهادت رسید.

